

PRO

**Äldre frågor på undantag
i svensk politik**

INNEHÅLL

1. Förord	5
2. PRO:s slutsatser	6
Vad beror osynligheten på?	7
3. Metod och definitioner	8
4. I riksdagen.....	9
5. Partierna.....	12
Moderaterna.....	13
Kristdemokraterna	13
Folkpartiet.....	14
Centerpartiet.....	14
Socialdemokraterna	15
Miljöpartiet	16
Vänsterpartiet	16
Sverigedemokraterna.....	17
Sammanfattande diskussion om partierna.....	18
6. Äldrefrågorna i riksdagen.....	19
Motioner interpellationer och frågor i riksdagen 2012/13 om äldrefrågor.....	19
Sammanfattande diskussion om äldrefrågorna i riksdagen	20
7. Äldrefrågorna på debattsidorna.....	21
Sammanfattande diskussion om äldrefrågorna på debattsidorna	23

1. Förord

Gruppen äldre växer och vi lever friskare allt längre, både fysiskt och mentalt. Av svenska folket är vi idag cirka 20 procent som är över 65 år. Antalet personer över 80 år är runt en halv miljon. Sammantaget utgör vi cirka 25 procent av väljarna. Vi pensionärer, såväl yngre och friskare som äldre och svagare, borde betraktas som en viktig grupp inom politiken. Och frågor som rör oss borde ha en naturlig plats på de politiska partiernas agendor.

Men hur ser det egentligen ut i den politiska diskussionen, idag 2013? Har vi äldre tillräckligt med utrymme i de folkvalda församlingarna? Får frågor som specifikt rör oss äldre det utrymme som de borde ha i det politiska samtalet? Jag har under de senaste åren märkt ett allt svagare intresse för frågor som rör oss äldre från politikernas sida. Kanske inte i retoriken, men i praktisk handling. Och det bekymrar mig. Vi har tagit fram denna rapport som söker belysa vilken plats äldrefrågorna har i politiken och i de politiska partierna.

Rapporten innehåller en översiktlig sammanställning av de åtta riksdagspartierna, en genomgång av äldrefrågan i riksdagen samt av äldrefrågorna på debattsidorna i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Göteborgs-Posten och Sydsvenskan.

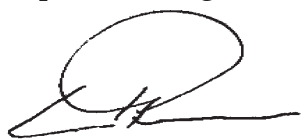
Resultatet är nedslående. Tyvärr. Kanske borde PRO vara självkritiskt och konstatera att vi inte har gjort tillräckligt. Så kan det vara. Och det betyder självklart att vi måste vässa oss ytterligare. Jag tror dock inte att det är hela sanningen. PRO är redan idag aktiv i samhällsdebatten. Vi möter och uppvaktar politiker.

Nej, det handlar även om något annat. Kanske är det för att äldre är kraftigt underrepresenterade i riksdagen, Sveriges högsta beslutande organ? Kanske beror det på att det fortfarande finns en negativ syn på åldrandet? Kanske beror det på att äldre som grupp är mindre politiskt rörliga än andra väljargrupper?

Oavsett vilket så saknas politisk handlingskraft när det gäller frågor som rör oss äldre. Har vi politiker som orkar möta det faktum att vi blir allt fler äldre i samhället?

Vi äldre är en resurs att fortfarande räkna med, med en självklar plats i samhällsutvecklingen med den klokskap och erfarenhet vi besitter. Vi ska vara med och forma framtidens samhälle tillsammans med alla andra i samhället.

PRO kommer från och med nu att bevaka äldrefrågornas synlighet på den politiska dagordningen fram till valdagen den 14 september 2014.

Curt Persson
Ordförande PRO

2. PRO:s slutsatser

Av det som framkommer i denna rapport vill vi peka ut följande punkter som de viktigaste:

- Av de 349 ledamöterna som valdes in i riksdagen 2010 var det bara åtta personer som var 65 år eller äldre. Det motsvarar färre än tre procent av samtliga riksdagsledamöter.
- När det gäller andelen förtroendevalda i landets kommuner i åldern 65 år och äldre är situationen annorlunda. Här är gruppen 65+ totalt sett inte underrepresenterad jämfört med befolkningen. Kvinnor 65 år och äldre är dock något underrepresenterade. Miljöpartiet och Vänsterpartiet har de klart yngsta företrädarna, Folkpartiet de äldsta.
- Bland riksdagsmotionerna som granskats under riksdagsåret 2012/13 handlar omkring 40 motioner om äldrefrågor. Vilket kan jämföras med över 300 motioner om skolan, över 270 motioner om arbetslöshet och över 250 motioner om polisen.
- I de politiska partiernas nyhetsarkiv/pressmeddelanden som ligger på respektive partis hemsida är det endast Folkpartiet och Kristdemokraterna som har nyheter/pressmeddelanden om äldrefrågor.
- På SvD Brännpunkt fick skolfrågorna nästan 10 gånger så stort utrymme som äldrefrågorna. På DN-debatt fick arbetsmarknadsfrågor nästan fem gånger så mycket som utrymme som äldrefrågorna.

Vad beror osynligheten på?

Sannolikt finns det en rad delförklaringar till att frågorna, och särskilt de mer mjuka frågorna, om äldre och äldres villkor hamnar i skuggan av andra frågor.

En förklaring kan vara att äldre är mindre politiskt rörliga än andra väljar-grupper (har i alla fall varit). Partierna ser kanske sina äldre väljare som ganska säkra, och väljer av strategiska skäl att istället försöka vinna nya väljare i yngre grupper, inte minst bland förstagsväljarna.

Till detta kommer att det är vanligt att den politiska debatten under relativt långa tider domineras av ett fåtal frågor. I Sverige har frågan om jobben och utan-förskapet, liksom skolfrågan, dominerat det offentliga samtalet i många år. Och i dessa frågor är det ganska svårt att få in ett äldreperspektiv.

En tredje delförklaring, när det gäller äldrefrågornas plats i riksdagen, kan möjligen vara att få ledamöter är över 65 år. Kan det vara så att med fler äldre ledamöter skulle frågorna om äldre få större vikt? Det är en fråga som borde studeras närmare.

Oavsett förklaring så manar detta PRO att göra mer för att sätta frågorna om äldre och äldres villkor högre upp på den politiska dagordningen.

Vi vill med denna rapport adressera samtliga åtta partier i Sveriges riksdag med en uppmaning att uppgradera dessa, för så många medborgare, viktiga frågor på den politiska dagordningen.

PRO kommer från och med nu, med utgångspunkt från denna rapport, att bevaka äldrefrågornas synlighet på den politiska dagordningen fram till valdagen 2014.

3. Metod och definitioner

Vid urvalet av vilka områden vi ska betrakta som äldrefrågor har vi använt vissa kriterier och avgränsningar.

Relevanta äldrefrågor för denna rapport är sådana som uttryckligen och specifikt berör äldres livssituation, exempelvis äldreomsorgen, äldreboenden, hemtjänst, äldres fallolyckor, tillgänglighetsfrågor, äldre invandrades problem med språk- och kultur, åldersdiskriminering på arbetsmarknaden, äldre HBT-personer, våld mot äldre, närings- och matfrågor samt bostadstillägg för pensionärer.

Vi har också tagit med artiklar och motioner om valfrihet/vinst under förutsättning att de specifikt handlar om valfrihet/vinst i äldreomsorgen.

Frågor som inte tagits med i denna rapport gäller vården mer generellt. Således har motioner, artiklar, pressmeddelanden och annat inte tagits med om de ansetts beröra allmängiltiga vårdfrågor.

Detsamma gäller diskussionen som behandlar pensionssystemet mera generellt, eftersom det är en fråga som rör flera åldersgrupper. Inte heller har vi tagit med diskussionen om pensionärernas relativt högre skatt.

I vissa fall kan det naturligtvis vara svårt att dra gränser för vad som är specifikt och vad som kan betraktas som mer allmängiltigt. Läsaren bör därför se på rapporten som en god indikation på hur det ligger till med äldrefrågornas närvaro – eller snarare frånvaro – i det politiska samtalet.

Motioner, interpellationer och frågor i riksdagen täcker hela 2013 fram till början på maj. Sökningen bland debattartiklar täcker i princip samma tidsperiod.

Svaren från de åtta riksdagspartierna är insamlade genom telefonsamtal samt genom korrespondens via e-post.

4. I riksdagen

Av de 349 ledamöterna som valdes in i riksdagen 2010 var det bara åtta personer som var 65 år eller äldre. Det motsvarar färre än tre procent av samtliga riksdagsledamöter. Detta ska alltså ses mot bakgrund av att omkring 20 procent av svenska folket är 65 år eller äldre. Andelen väljare som över 65 år är ännu större, cirka 25 procent.

Följande tabell visar åldersfördelningen bland riksdagsledamöterna när de valdes in i riksdagen vid valet 2010:

Ålder	Antal
18–24	4
25–29	13
30–34	35
35–39	32
40–44	50
45–49	62
50–54	67
55–59	52
60–64	26
65–69	6
70–74	1
75–	1
Summa	349

Observeras bör att bland de tjänstgörande ledamöterna och ersättarna var det i april 2013 totalt 21 personer som var födda 1947 eller tidigare (= 6 % av alla ledamöter). Detta beror på att en del av de folkvalda riksdagsledamöterna bytts ut under mandatperioden av ersättare (som uppenbarligen är äldre än snittet).

Nedanstående tabell visar medelåldern bland ledamöterna i alla riksdagspartier när de valdes in i riksdagen vid valet 2010.

Parti	Medelålder
S	47,9
M	45,8
MP	45,2
FP	49,3
C	47,8
SD	40,1
V	49,7
KD	52,3
Samtliga	47,0

Källa: Riksdagens Informationsenhet

Vid en jämförelse med tidigare riksdagar kan man se att andelen äldre sannolikt har minskat något. Under de sju valen mellan 1971 och 1989 låg snittålder i riksdagen stabilt på 51 år. Vid valet 2002 var snittåldern på ledamöterna 48 år. Fem ledamöter var över 65. Vid valet 2006 var snittåldern densamma, men då var det 10 ledamöter som var 65 år eller äldre.

SCB har publicerat rapporten *"Förtroendevalda i Kommuner och landsting 2011"*. Rapporten visar att andelen kommunalt förtroendevalda i åldern 65 år och äldre har ökat med sex procent jämfört med 2007. Detta innebär enligt SCB att gruppen totalt sett inte längre är underrepresenterad jämfört med befolkningen.

Män 65 år och äldre är nu något överrepresenterade medan kvinnor i samma åldrar är något underrepresenterade.

Det är framför allt personer i åldersgruppen 50–64 år som är överrepresenterade bland de kommunalt förtroendevalda.

Vänsterpartiet och Miljöpartiet avviker genom att ha klart yngre förtroendevalda i kommunerna än snittet. Folkpartisterna är äldst.

Andel förtroendevalda i Kommunerna över 65 år/parti. År 2011.	Procent
Moderaterna	27 %
Centern	21 %
Folkpartiet	32 %
Kristdemokraterna	23 %
Miljöpartiet	15 %
Socialdemokraterna	21 %
Vänsterpartiet	15 %
Sverigedemokraterna	22 %

5. Partierna

Om vi tittar på väljarsympatierna vid 2010 års val så är det hos Miljöpartiet som man finner den tydligaste ålderskillnaden i väljarstödet. Miljöpartiet är klart starkast i gruppen 23–40 år, därefter dalar stödet för varje åldersgrupp och partiet stöds endast av två procent av de äldsta väljarna i gruppen 71–80 år.

Även Sverigedemokraterna har en tydlig ålderskillnad bland sina väljare med ett relativt starkt stöd i den allra yngsta gruppen, 18–22 år. I den gruppen har SD dubbelt så starkt stöd som i någon annan åldersgrupp, och sex gånger så stort som i gruppen 71–80 år.

Socialdemokraterna har en viss övervikt bland äldre väljare, och är under-representerat i grupperna 23–40 år. Socialdemokraterna är största parti bland äldre väljare, liksom i alla åldersgrupper utom 31–40 och 41–50 år, där Moderaterna är större.

Även Kristdemokraterna och Centerpartiet har starkare stöd bland äldre väljare än bland yngre.

Totalt är alliansen starkare i de äldre åldersgrupperna än de tre rödgröna oppositionspartierna.

Ålder	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	Alliansen
18–22	3	30	10	5	7	4	26	12	42
23–30	9	26	17	5	5	5	24	6	39
31–40	4	22	15	6	7	5	38	2	56
41–50	5	30	8	7	9	3	33	4	52
51–60	8	35	6	6	5	6	32	2	49
61–70	5	36	6	8	9	7	24	4	48
71–80	2	39	2	8	8	6	33	2	55

Källa: SCB

Moderaterna

Moderaterna höll Sverigemöte för sina medlemmar med förtroendeuppdrag i kommun, landsting, region, riksdag och föreningar den 15–16 mars 2013. Mötet var uppdelat i fyra seminariepass med sammanlagt 53 olika seminarier varav "Kvalitet i äldreomsorgen" utgjorde det enda med anknytning till äldrefrågor. Åtta seminarier handlade om ekonomi/jobb, tre om skola.

Av Moderaternas medlemmar uppger partiet själv att 40 procent av de knappt 54 000 medlemmarna är 65 år eller äldre. Åldersfördelningen på partiets Sverigemöte har vi inte lyckats få fram.

11 riksdagsledamöter av 107 är över 60 år, sex av dessa är över 65 år.

Kristdemokraterna

Partiet hade kommundagar i Helsingborg 22–25 januari 2013. Då arrangerades 21 olika seminarier varav tre var inriktade på äldrefrågor:

- Friska seniorer – aktiva medborgare
- Äldresatsning – för respekt och värdighet
- Äldrepolitiken – kommunal hemsjukvård

Det finns ingen sammanställd information om åldersfördelningen på de medverkande vid kommundagarna.

Partiledaren Göran Hägglund nämnde "äldre" sex gånger i sitt tal, "skola" 10 gånger. Enligt hemsidans beskrivning stod skolan och EU i fokus för talet.

Ingen fördjupande rapport under de senaste två åren har handlat om äldrefrågor (av åtta rapporter på hemsidan).

Sex nyheter i nyhetsarkivet mellan 1 maj 2012 och 30 april 2013 tar upp äldrefrågor. En är en debattartikel av Alf Svensson i GP, en handlar om LOV (Lagen om valfrihetssystem inom bland annat äldreomsorg och hemtjänst), en om KD:s seniorförbund, en om politikerturné för svårt sjuka äldre och två om satsningar på pensionärer i budgeten (höjt bostadstillägg).

Flest nyheter finns om familj/barn (33 nyheter) följt av skolan (10). Om vinst/valfrihet i välfärden, generellt utan fokus på äldreomsorg, finns nio nyheter under perioden. Om polis/rättsväsende liksom om arbetsmarknadsfrågor finns åtta nyheter.

Sex av 19 riksdagsledamöter är över 60 år, varav en är över 65 år.

KD uppger till PRO att man inte har någon åldersstatistik på medlemmarna att redovisa.

Folkpartiet

Partiet höll riksmöte i Västerås 9–10 mars 2013. Riksmötet arrangerade 31 seminarier varav ett handlade om *"Kvalitet och bemanning i äldreomsorgen"*. 13 seminarier handlade om interna taktiska och strategiska frågor, t ex kommunikation, IT-användning mm. Politiska seminarier tog upp bl a skolan (två seminarier), ekonomi och företagande (två), integration, bostadsbyggande, miljö och rättspolitik.

I hemsidans nyhetsarkiv finns sju nyheter om äldrepolitik för perioden 1 maj 2012 till 31 april 2013, varav en om pensionsålder, tre om åldersdiskriminering, två om våld mot äldre och en om kvalitet i äldreomsorgen. Flest nyheter finns om skolpolitik (12) följt av jämställdhet (11) arbetsmarknad (10) och integration (10).

Folkpartiet uppger på fråga från PRO att man inte har åldersstatistik på medlemmarna att redovisa.

Sju av 24 riksdagsledamöter är över 60 år, varav fem är över 65 år.

Centerpartiet

Partiet höll stämma 22–24 mars 2013. Huvudpunkten på dagordningen var det nya förslag till idéprogram som debatterats intensivt under vårvintern. Arbetet med idéprogrammet bedrevs under stämman i 18 olika kommittéer, och varje avsnitt behandlades parallellt av två kommittéer. Inget avsnitt fokuserade specifikt på äldrefrågor, däremot fanns ett par som har bäring på äldrefrågor. En trygg ålderdom och förhållanden inom äldreomsorgen nämns på tre ställen, i avsnitten *"Vård och omsorg"* och *"Decentralisering"* och *"Jämställdhet"*. Som jämförelse nämns skolan 28 gånger, utbildning 34 gånger, och arbetsmarknad 15 gånger. Inga konkreta idéer om vad en trygg ålderdom innebär framförs.

I nyhetsarkivet på hemsidan finns för årets fyra första månader drygt 200 nyheter. 34 av dessa handlar om miljöpolitik och 29 om arbetsmarknadsfrågor. Ingen nyhet handlar om äldrefrågor.

Hur representationen av 65+ var på stämman i mars har vi inte fått svar på.

Tre av 23 riksdagsledamöter är över 60 år, varav två är över 65 år

Socialdemokraterna

Partiet hade sin ordinarie kongress den 3–7 april 2013. Av 13 sakfrågerubriker var det ingen om äldre. I det så kallade framtidsprogrammet sägs att ett prioriterat område är att *”säkra kvaliteten i äldreomsorgen”*.

Partistyrelsen kommenterade 38 motioner om äldre. Jämfört med över 50 för tandvård, 150 om förskola samt över 300 om grundskola och gymnasium. Vidare berörde 190 motioner näringspolitik och 500 arbetsmarknad. Cirka 40 handlade om klimatpolitiken. Ett 60-tal totalt berörde frågor om brott och straff.

Medelåldern i den socialdemokratiska medlemskåren är cirka 60 år och 47 procent av socialdemokraterna är ålderspensionärer. 14 procent är under 40 år (enligt partiets egna uppgifter som offentliggjordes på partikongressen).

S-väljarnas kön- och åldersprofil liknar till stor del valmanskåren som helhet. Könsfördelningen är helt jämn. Men medelåldern bland s-väljarna är något högre (49,8 år) än för valmanskåren som helhet (47,7 år). Socialdemokraterna har färre unga väljare relativt valmanskåren (Källa: SOM Institutet).

På partiets hemsida finns, maj 2013, ingenting om äldrefrågorna på första sidan. Där finns jobb, och småföretag, samt en liten klimatrubrik. I nyhetsarkivet finns sedan årsskiftet 2012/13 hela 140 pressmeddelande om tex djurskydd, klimat, jobb, IT, skola, jämställdhet, Telia, Nordkorea, Västsahara, försvar, polis. Men inget om äldrefrågor. Ett pressmeddelande var en kommentar till pensionsåldersutredningen.

14 av 112 riksdagsledamöter är över 60 år, varav tre är över 65 år.

Miljöpartiet

Miljöpartiets kongress ägde rum i Västerås 24–26 maj 2013. Miljöpartiet har ingen statistik över åldern på sina kongressombud.

Vid tidigare möten har frågan om tydligare regler för bemanning i äldreomsorgen diskuterats (och fått viss medial uppmärksamhet).

I partiets höstbudget finns en äldresatsning i form av ett förslag på en halv miljard kronor per år under en fyraårsperiod för att öka bemanningen inom äldreomsorgen. MP föreslår över 4 miljarder kronor de kommande fyra åren till bemanning, kompetensutveckling och arbetstidsförkortning inom äldreomsorgen.

Partiets prioriterade frågor är för närvarande:

- Klimat
- Migration och lika rätt
- Jobb
- Skola

Hur stor andel av partiets medlemmar som är över 65 år har partiet inte kunnat svara på.

På Miljöpartiets hemsida finner man inte mycket specifikt om äldrefrågorna. Men man skriver; *”Miljöpartiet vill öka bemanningen, kompetensutveckling och genomföra en arbetstidsförkortning för personalen i äldreomsorgen”*.

Det finns inget på första sidan om äldrefrågor. Bland ett 70-tal pressmeddelanden från 2013 som till stor del berör miljö, skola och internationella frågor lyser äldrefrågan helt med sin frånvaro.

Tre av 25 riksdagsledamöter är över 60 år, varav en är över 65 år.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet hade sin senaste kongress i januari 2012. Cirka 13 % av de 225 ombuden var 65 år eller äldre. Därtill bjuder partiet alltid in en ”veteran” med mer än 40 års partimedlemskap som gäst från varje distrikt.

Bland motionerna som 2012 var uppe till behandling fanns det vissa som berörde pensioner och äldreomsorg.

Under 2011–2012 genomförde Vänsterpartiet en stor äldreomsorgskampanj med fokus på kvalitén i äldreomsorgen (särskilt med tanke på det ökade inslaget av privata utförare med riskkapitalister som ägare).

Under kampanjen var V-riksdagsledamöter ute och besökte äldreboenden i hela landet.

Vänsterpartiet uppger till PRO att de kommer att driva frågan mot vinster i välfärden hårt inför valet 2014.

Men äldrefrågorna syns inte på partiets hemsida. Där lyfts istället frågor som ungdomsarbetslöshet, flyktingfrågan, jobb och vinster i vården. Inga pressmeddelande om äldre under 2013.

Cirka 14% av Vänsterpartiets medlemmar är över 65 år.

Partiet bedömer att omkring två procent av väljarkåren över 65 år röstade på partiet i förra valet.

Tre av 19 riksdagsledamöter är över 60 år, varav en är över 65 år.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna höll under oktober 2012 en kommun- och landstingskonferens. I oktober/november 2013 är det dags för partiets Landsdagar.

Sverigedemokraterna för inte någon statistik över vilken ålder deltagarna på olika konferenser har. Man skriver i ett mail att *"i regel så är det dock så att de som deltar under olika evenemang speglar medlemsbasen i stort. Kollar vi i den medlemsundersökning som gjordes under 2012, så var det: 15,8% med en ålder mellan 65–75, och 3,9% med en ålder från 75 år och uppåt"*.

Man uppger att omkring 24% av partimedlemmarna idag är över 65 år.

På SD:s hemsida finns inga pressmeddelanden som rör äldrefrågor under 2013.

I Sverigedemokraternas egen medlemsundersökning kom äldrefrågan först på 11 plats (invandring samt "lag & ordning" toppar, men även frågor som sjukvård, jobb och skola ligger före äldrefrågan).

Under Landsdagarna i fjol låg fokus på: Kriminalpolitik, skolpolitik, energipolitik och arbetsmarknadspolitik.

I mail skriver Sverigedemokraterna till PRO:

"Äldrefrågor är en av våra tre viktigaste frågor. Så pass viktig att vi 2010 gick till val med: Invandringspolitiken, kriminalpolitiken och äldrepolitiken... Att pensionärer tillsammans med ungdomar mellan 18–25 är de två viktigaste väljargrupperna för oss är det ingen tvekan om".

Tre av 20 riksdagsledamöter är över 60 år, varav två är över 65 år.

Sammanfattande diskussion om partierna

Äldrefrågorna lyser med sin frånvaro i Centerpartiets politik så som den avspeglar sig i stämmohandlingar och nyhetsarkiv på hemsidan. Detsamma gäller i stor utsträckning Moderaterna. I båda dessa partier är dessutom personer över 60 år underrepresenterade i riksdagsgruppen.

När det gäller FP och KD finns äldrefrågorna representerade i materialet även om för KD:s del familjepolitiken överskuggar allt annat, och även skolfrågor och generella frågor kring valfrihet i välfärden får större utrymme. När det gäller FP så dominerar skolfrågor och jämställdhet, men även arbetsmarknads- och integrationsfrågor väger tyngre än äldrefrågorna. Skillnaden är emellertid mindre i FP:s fall än för övriga partier. Våld mot äldre och åldersdiskriminering är två frågor som FP lyft fram.

Både FP och KD har en representativ andel personer över 60 och 65 år bland sina riksdagsledamöter.

Socialdemokraterna har, inte minst i relation till sina medlemmar, en kraftig underrepresentation av äldre i riksdagen.

6. Äldrefrågorna i riksdagen

Hur har frågorna debatterats i riksdagen under riksmötet 2012/13? En genomgång av motioner, interpellationer och frågor på riksdagens hemsida ger följande bild:

Motioner interpellationer och frågor i riksdagen 2012/13 om äldrefrågor.

Motioner

Totalt 84 träffar vid sökning på äldre* under riksdagsåret 2012/13, kopplade till Socialutskottet.

- Av dessa handlar omkring 40 om mer specifika äldrefrågor.
- Minst 45 av motionerna berör frågor som inte är att betrakta som rena äldrefrågor. Det handlar tex om motioner som tar upp apoteksfrågor, sjukvårdsfrågor, folkhälsofrågor eller budgetfrågor.
- I andra utskott som tex finans-, socialförsäkrings- eller skatteutskottet finns i princip inga motioner om specifika äldrefrågor.

Andra frågor ges mer utrymme. Antal motioner med tydligt fokus på andra ämnen:

Skola	361
Arbetslöshet	277
Polis	264
Sysselsättning	178
Jämställdhet	157
Klimat/klimatförändring	101

Interpellationer och skriftliga frågor

Totalt 85 träffar. Men av dessa är det högst 10 som handlar om rena äldrefrågor. Det blir en mängd träffar på för oss helt ovidkommande frågor. Det beror på att här kan man inte söka avgränsat på frågor som hänvisas till socialutskottet (här får man tex träffar som "äldre hus" och på "fordon som är äldre än åtta år"..).

Andra frågor ges mer utrymme. Antal interpellationer/skriftliga frågor i andra ämnen:

Arbetslöshet	178 (varav drygt 100 rör specifika frågor om arbetslösheten)
Skola	86 (varav endast drygt 20 rör specifika frågor om skolan)
Polis	80 (varav omkring hälften handlar om specifika polisfrågor)
Sysselsättning	75 (varav endast ett 20-tal specifikt rör sysselsättning)
Jämställdhet	46 (varav ett 30-tal rör specifika frågor om jämställdhet)

Sammanfattande diskussion om äldrefrågorna i riksdagen

Av detta kan vi dra dessa slutsatser:

- Äldrefrågorna kommer mycket långt efter frågorna om skolan och jobben mätt i hur mycket dessa frågor uppmärksammas genom motioner, interpellationer och skriftliga frågor i riksdagen.
- Dessutom uppmärksammas äldrefrågorna mindre i riksdagen än frågorna om jämställdhet och klimatförändringar.

7. Äldrefrågorna på debattsidorna

Söksystemen för de olika tidningarna skiljer sig något åt varför resultaten inte är fullt jämförbara mellan tidningarna. I SvD kommer även artiklar på nätet med i sökningen, vilket gör att det totala antalet artiklar blir större. I GP blandas insändare och debattartiklar i samma sökning. Vi har dock huvudsakligen rensat bort insändarna ur resultatet.

Vi har valt att jämföra äldrefrågornas utrymme med det utrymme som getts åt frågorna om skolan, polisen och arbetsmarknaden på samtliga fyra debattsidor.

Sydsvenskan, Aktuella frågor

SÖKORD:

äldre:	18 träffar varav 5 har relevans för äldrefrågor i Sverige.
polis:	23 träffar varav nio berör polisarbete eller rättsväsende i Sverige.
skol:	52 träffar varav 20 relevanta för ämnet.
arbetsmarknad:	20 träffar varav 18 är relevanta för ämnet.

Göteborgsposten, Debatt

I GP hamnar insändare och debattartiklar i samma sökning. I totala antalet sökträffar nedan ingår samtliga träffar. I gruppen "relevanta" har insändare huvudsakligen rensats bort.

SÖKORD:

äldre:	132 träffar varav 32 har relevans för äldrefrågor i Sverige. Av dessa är ett mindre antal puffar för nätartiklar. Nio artiklar handlar om valfrihet/vinster.
polis:	53 träffar varav ca 10 berör polisarbete eller rättsväsende i Sverige.
skol:	232 träffar varav ca 65 är relevanta för ämnet.
arbetsmarknad:	80 träffar varav 48 är relevanta för ämnet.

DN Debatt

SÖKORD:

- äldre:** 70 träffar varav 21 har relevans för äldrefrågor i Sverige. Av dessa handlade 11 om valfrihet och/eller vinst i välfärden.
- polis:** 56 träffar varav 29 berör polisarbete eller rättsväsende i Sverige.
- skol:** 129 träffar varav 63 relevanta för ämnet. Även här handlar en del om valfrihet/vinst i välfärden, men en mindre andel än för äldrefrågor.
- arbetsmarknad:** 100 träffar varav ett fåtal saknar relevans för ämnet.

SvD Brännpunkt

Söksystemet är annorlunda för SvD än för övriga granskade tidningar, varför redovisningen ser något annorlunda ut.

SÖKORD:

- äldre:** 16 artiklar av relevans för ämnet varav sju handlar om vinst/valfrihet.
- polis:** 39 artiklar som berör polisarbete, brottsbekämpning eller rättsväsende.
- skol:** 151 artiklar av relevans för ämnet. Även när det gäller skolan utgörs en icke oväsentlig del av artiklarna av vinst/valfrihet.
- arbetsmarknad:** 140 artiklar av relevans för ämnet.

Sammanfattande diskussion om äldrefrågorna på debattsidorna

I samtliga granskade medier utom GP fick äldrefrågor mindre utrymme än såväl skolfrågor som polisfrågor och arbetsmarknadsfrågor. I GP fick polisfrågorna minst utrymme.

Skolfrågor och arbetsmarknadsfrågor fick mest utrymme i samtliga granskade medier. I SvD fick skolfrågorna mest utrymme med 151 artiklar vilket är nästa 10 gånger så mycket som äldrefrågorna.

I DN fick arbetsmarknadsfrågorna störst utrymme med nästan 100 artiklar vilket är nästan 5 gånger så mycket som äldrefrågorna.

Minst skillnad mellan utrymmet för äldrefrågor och de andra områdena var det i GP, där skolfrågorna fick mest uppmärksamhet med 65 artiklar, vilket är dubbelt så mycket som äldrefrågorna.

När det gäller artiklar om såväl skolfrågor som äldrefrågor så behandlar en betydande del av dem diskussionen kring valfrihet och vinstuttag i välfärden. Vi har i materialet endast tagit med sådana artiklar om valfrihet/vinst som uttryckligen behandlar detta i relation till äldreomsorg respektive skola, och uteslutit sådana artiklar som handlar om valfrihet/vinst i välfärden mera generellt.

PRO

© Juni 2013, PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Text: Lars Jederlund, Kommunicera AB
Produktion IK Stockholm
Fotograf: Lena Granefelt/Agent Molly & Co
www.pro.se